

Drie aanwinsten voor de Nederlandse Aculeatenfauna (Hymenoptera: Apidae, Formicidae)

B. A. (V.) LEFEBER

LEFEBER, B. A. (V.), 1995. THREE ADDITIONS TO THE ACULEATE FAUNA OF THE NETHERLANDS (HYMENOPTERA: APIDAE, FORMICIDAE). – *ENT. BER., AMST.* 55 (8): 135.

Abstract: *Anthophora retusa meridionalis* is recorded new for the fauna of northwestern Europe. *Anthidium oblongatum* and *Leptothorax affinis* are new for the fauna of The Netherlands.

Brusselsestraat 38, 6211 PG Maastricht.

Anthophora retusa meridionalis Pérez, nieuw voor Noordwest-Europa

Op 9 mei 1994 kwam een vrouwtje van deze ondersoort terecht in één van de vangtenten in de Enci-groeve. Het vrouwtje lijkt sterk op het vrouwtje van *Anthophora aestivalis* (Panzer), maar dat heeft een witte scheenborstel, terwijl de vrouwtjes van *A. retusa* een bruine borstel hebben. Bovendien zijn de witte haarbandjes op het abdomen van *A. aestivalis* duidelijk breder dan die bij *A. retusa meridionalis*.

Deze subspecies, die geheel niet lijkt op de helemaal donkerbruine nominate vorm, is nog onbekend in Duitsland, België, de Britse eilanden en de Scandinavische landen. Volgens P. Rasmont (Mons, België) ligt de meest noordelijke vindplaats in Frankrijk in de omgeving van Lyon (P. Rasmont, schriftelijke mededeling).

Overigens is *A. aestivalis* na april 1946 (Epen, J. P. van Lith) niet meer in ons land waargenomen.

Anthidium oblongatum Illiger, nieuw voor Nederland

Van dit in Zuid-Europa soortenrijke genus kenden wij slechts twee soorten: *A. manicatum* (Linnaeus) en *A. punctatum* Latreille. In de Benelux zijn nog twee soorten bekend; *A. oblongatum* (Illiger) is niet zeldzaam in Hoog-Beigië en Luxemburg en *A. lituratum* (Panzer) is van één vindplaats in zowel België als Luxemburg bekend (Leclercq, 1979).

In Maastricht (Bospoort) werd door mij op 15 juni 1994 op gewone rolklaver (*Lotus corniculatus* L.) een mannetje gevangen dat *A. oblongatum* bleek te zijn; het mannetje is duidelijk herkenbaar aan het tweelobbige laatste segment.

Volgens Westrich (1990) wordt het nest aangelegd in holten van diverse aard, zowel onder- als bovengronds. Pollen wordt verzameld op sedum-, klaver- en reseda-soorten.

Leptothorax affinis Mayr, nieuw voor Nederland

Van deze Middeneuropese mieresoot kwamen twee werksters te voorschijn uit vlierstengels die in de winter 1993-1994 werden verzameld in de mergelgroeve van Nekami (Bemelen) en op het landgoed De Schark (St. Pietersberg). De determinatie vond plaats door A. van Loon (Leiden), die ook andere mierenkenners raadpleegde. Verdere beschrijving laat ik graag aan hem over.

Literatuur

- WESTRICH, P., 1990. *Die Wildbienen Baden-Württembergs* Spezieller Teil: 436-972. Ulmer, Stuttgart.
LECLERCQ, J., 1979. *Atlas provisoire des insectes de Belgique*, cartes 1546 & 1548. Fac. Sciences Agr. Gembloux.